

Punkt i protokollet PR 33/2026 rd

Plenum

Torsdag 9.4.2026 kl. 16.00—22.00

7. Tillsyn över partifinansieringen 2025 – Statens revisionsverks berättelse

Berättelse B 6/2026 rd

Remissdebatt

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 7 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talman konferensen föreslår att ärendet remitteras till revisionsutskottet.

För debatten reserveras i detta skede högst 30 minuter. Om vi inte inom denna tid hinner gå igenom talarlistan avbryts behandlingen av ärendet och fortsätter efter de övriga ärendena på dagordningen.

Ledamot Kaarisalo, varsågod.

Debatt

20.16 **Riitta Kaarisalo sd:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Käsitlemme siis paraikaa tosiaan Valtiontalouden tarkastusviraston kertomusta eduskunnalle puolerahoituksen valvonnasta vuodelta 2025.

Haluan tässä puheenvuoroni alussa aivan ensimmäiseksi painottaa, että silloin kun poliittisten toimijoiden tukeminen on läpinäkyvää ja avointa, se on yksi toimivan länsimaisen demokratian kulmakivistä. Keskeinen kysymys koskee nimenomaan poliittisen toiminnan ja toimijoiden saamaa taloudellista tukea, ja siksi siitä säädetäänkin niin sanotulla puoluelaillla. Lainsäädännön keskeinen tavoite on ehkäistä korruptiota sekä taata riittävät voimavarat poliittisen järjestelmän toiminnalle ja ehkäistä erityisesti väärinkäytöksiä. Valvomalla puoluelain noudattamista ja julkaisemalla siihen perustuvia ilmoituksia tarkastusvirasto luo osaltaan edellytyksiä puolueiden rahoituksen avoimuudelle. Puolueille, puolueyhdistyksille ja lähiyhteisöille onkin puoluelaisissa asetettu rahoituksen avoimuutta edistäviä velvoitteita. Niiden on julkistettava vaalirahoituksensa, saamansa merkittävä ulkopuolinen tuki sekä toimitettava Valtiontalouden tarkastusvirastoon kirjanpitonsa, tilinpäätöksensä ja muita varojen käyttöä koskevia asiakirjoja. Viime vuonna Valtiontalouden tarkastusvirasto tarkasti kaikkiaan 61 valvottavan toimintaa koskien käytännössä kaikkia yhdeksää valtionavustusta saavaa puoluetta, muita puolueita sekä puolueiden piirijärjestöjä, joita on 50.

Arvoisa puhemies! Korostan, että avoimessa demokratiassa tulee olla mahdollista tukea myös rahallisesti haluamaansa aatesuuntaa tai poliittista toimijaa, mutta sen on todella tapahduttava läpinäkyvästi ja vallitsevien sääntöjen mukaisesti. Avoimuuden merkitystä demokratialle ei voida väheksyä, sillä niin kansalaisten kuin viranomaistenkin on mahdollisimman läpinäkyvää tietoa puolueiden saamasta tuesta saatava ja tätä kautta myös heidän taustaryhmistään.

Punkt i protokollet PR 33/2026 rd

Arvoisa puhemies! Suomi on pitkään pärjännyt hyvin monissa kansainvälisissä vertailuissa koskien oikeusvaltion toimintaa ja korruption vähäisyyttä. Meilläkin on kuitenkin yhä kehitettävää, ja se vaatii edelleen jatkuvaa toimintaa ja valppautta, jotta lainsäädäntöä arvioidaan ja kehitykseen voidaan tarvittaessa puuttua läpinäkyvyyden turvaamiseksi. Mielestäni olennaista on löytää sellainen tasapaino, jossa rahoituksen taso tai sen saataavuus ei muodostu demokratiaa ja julkista keskustelua kaventavaksi tekijäksi. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

20.20 Lauri Lyly sd: Arvoisa puhemies! Kun tuo äskeinen keskustelu oli vähän tämmöinen ”lämmihenkinen”, niin sanoisin, että tässä on nytten VTV:n raportti, joka kuvaa puolue toiminnan rahoitusta, ja minusta tämä raportti on sillä tavalla erinomainen, että se näyttää, kuinka puoluerahoitus Suomessa toimii ja kuinka tukea puolueille tulee, ja nähdään kuitenkin se, että Suomen puolueitten pääasiallinen toiminta tulee rahoitetuksi kuitenkin puoluetuen kautta, ja nämä tukirahat, mitä tässä on, ovat suhteessa pienempiä kuin tämä rahoitus, joka tulee yhteiskunnan toimesta. Siinä mielessä voidaan sanoa, että puolueet voivat vapaasti toimia eivätkä ole niitten tuen saajien varassa sillä tavalla, ja se tekee tästä demokratiasta myöskin läpinäkyvää. Monessa maassa ei päästä näin tarkkaan seulontaan ja tarkkaan valvontaan, miten meillä päästään.

Jos katsotaan näitä summia, niin puoluetuki on ollut noin 34 miljoonaa vuonna 24, ja sitten kun katsotaan näitä ulkopuolisien rahoittamia tukia vuosina 21—24, niin siellä on ollut 21 miljoonaa noin suurin piirtein. Tiedetään, että meidän toiminta täällä salissa ja tämä keskustelu, mitä me voimme käydä täällä, ja se, mitä me ollaan tehty yhteiskunnassa, että me ollaan mahdollistettu tällainen toiminta ja että meillä on mahdollisuus käydä tällaista keskustelua ja tuoda omia näkemyksiämme esiin ja laittaa niitä kansalaisten arvioitavaksi aina vaaleissa, on sitä ydintä, ja siitä meidän pitäisi olla aika ylpeitä. Tämäkin raportti vain kuvaa sitä, että puolueet ja ehdokkaat hyvin ilmoittavat näitä näihin rekistereihin. Siinä mielessä tämä kannattaa lukea. Tämä antaa hyvän kuvan suomalaisesta demokratiasta, siitä, miten se on rahoitettu ja miten se toimii myöskin tältä osin. — Kiitos.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till revisionsutskottet.